

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3 sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

A bajai teherpályaudvar kérdéséhez.

Irta: Egy bajai kereskedő.

Az utóbbi időben a helyi lapok gyakran foglalkoztak a bajai teherpályaudvar körüli mezériákkal, a közlemények azonban jobbra csupán általános keretben mozogtak, míg a tulajdonképeni lényegre alig mutatott rá egy is. Igaz, olvashatunk egy konkretizált panaszt is, hogy t. i. valaki kiküldött az avizált küldeményéért a vasutra, ahonnan azonban azzal utasították el, hogy jőjjön máskor, a láda nincs még kirakva a waggonból. Ha a bajai teherpályaudvar körül csak ilyen és ehhez hasonló bajok volnának, úgy kár volna a tintát meg a nyomdafestéket pazarolni, mert ha az ilyen esetek egyesekre kellemetlenek is, de elevenbe alig vágnak. De, sajnos, sokkal mélyrehatóbb dologról van szó, mely nemcsak egyesekre, de a város egész kereskedelmére jár megdöbbentő következményekkel. Teherpályaudvarunk kardinális hibája a vasuti sinpárok elégtelensége. A sok-sok panaszt, mely a vasuti kirakodó ellen elhangzott, úgy vélték orvosolni, hogy egy évvel ezelőtt egy nyúlfark hosszúságú, u. n. csonkavágányt építettek. Ez azonban éppen annyit ér, mint amennyit érne, ha — mondjuk — a Kunság talajvizét három, ujnyi-vastag gummicsovón akarnák lecsapolni. Mert kész abszurdum, hogy ilyen szegyeteljes alkalmatlansággal kénytelen a vasuti személyzet a forgalom lebonyolítását megkísérelni. Igen, megkísérelni, mert de facto lebonyolítani képtelen. Neveltséges beszéd a vasuti személyzetet okolni a bajokért. Csak tessék kimeni a pályaudvarra, végignézni azt az örült hajszát, mely ott végbemegy

s az elég lesz arra, hogy egy jó időre elmenjen az embernek az étvágya, A csonka vágányon áll circa husz meg rakott waggon. A szigorú ukáz, hogy a kocsik 9 óra alatt kirakandók. A 20 waggon körül vagy tizenöt kocsis és harminc negyven napszámos szorgoskodik, hogy a rövid 9 óra alatt a kocsikat kirakja. Egyszerre jön azonban egy gőzmasina, belekapaszkodik a legelső waggonba s elviszi mind a huszat. A napszámos persze keveset törődik a dologgal, mert neki jár a napszám, de, hogy mit szól hozzá a gazda, aki a drága napszámot fizeti, az képzeltethető. Nem tulzok, amidőn kijelentem, hogy így egy nagy vagyon pusztul el egy év alatt. Mert ne hidd, óh nyájas és kevésbé nyájas olvasó, hogy a waggonokat hamarosan visszahozzák. Dehogy. Beletart bizony néha órákba is, míg folytatni lehet az ebben hagyott munkát. És mindez miért van? Azért, mert kevés a sinpár, melyeken a tolatások lebonyolíthatók lennének s néha egy kiürült kocsi miatt, melyre a vasutnak szüksége van, kénytelenek órák számra ötven-hatvan embert megakasztani a munkájában.

Vannak ugyan, akik azt mondják, hogy ha valaki rátesz a waggonjára, mondjuk egy koronát, az rögtön olajjává változik s az a kocsi aránylag sokkal rövidebb idő alatt gurul vissza, mint a többi. Dehát ezt csak úgy mondják, meg aztán, ha lenne is benne valami, ki csudálkoznék rajta. A vasuti kocsikat Stephenson óta mindig olajozni kell.

A másik nagy hiba, a raktárhelyiségek fölháborítón szűk volta. A szabályzat azt írja elő, hogy a fél követelheti, hogy a neki avizált áru a fuvarlevél kiváltása után nyomban kiadassék. Ha nem kapja, vagy nem kaphatja ki, e körülményt a fuvarlevelére rávezetni

kötelesek s ilyen esetben a vasut a megfelelő kártérítéssel tartozik. Továbbá a szabályzat szerint, minden fuvarlevélhez tartozó küldeménynek egy rakáson kellene lennie, hogy a fél azonnal hozzájuthasson a küldeményéhez. Abszurdum ma ilyet kívánni. Az áruk, ládák, bálák vegyest egymás hegyén-hátán; egy és ugyanazon fuvarlevélhez tartozó küldeménynek egyik darabja a raktárhelyiség déli, a másik az északi részén van s nagyon, de nagyon gyakori eset, hogy a félnek magának kell összekeresni az áruját, mert ha arra vár, hogy azt a csekély számú vasuti személyzetből valaki előkeresi, várhat Ujévtől Szilveszterig.

Az eddig megjelent s ezen súlyos bajokkal foglalkozó közlemények jobbra azzal fejeződtek be, hogy „ezen tarthatatlan állapotok ellen kell tenni valamit“, vagy „ezen állapotokat lehetetlen tovább tűrni“ stb. Nos, az ilyen kijelentések, ha mégoly erélyeseknek is akarnak látszani, aligha alkalmassak arra, hogy a bajokon segítsenek. Azonban — szerintem — meg kell jelölni azokat a módokat, amelyek igénybe vételével eredmény várható. Az Omke-ra vár első sorban a feladat, hogy a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara itteni exponensei, a kereskedelmi kaszinó, valamint az Ipartestület vezetőségének bevonásával nagygyűlést hívjon össze, ahol ezek a bajok s a tennivalók megbeszélendők volnának. Sőt talán a tennivalókat is megjelölhetném. A Máv. szabadkai üzletvezetőségében, ha jól értesülök, megvan a hajlandóság arra, hogy a főntebb vázolt bajokon segítsen. Már most, ha az indítandó mozgalmából folyólag akár a kereskedelmi kamara, akár az Omke egy gondosan kidolgozott memorandumot intéz az illetékes üzletvezetőséghez, kizártnak

Az állandóan melegítő
„METEOR“
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Eddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Övakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

tekinthető, panaszaink ne találnának meghallgatásra. Ez elől kitérni ma már lehetetlen.

Felhivom tehát az Omke itteni fiókjának vezetőségét, a kereskedelmi kamara itteni tagjait, az Ipartestületet és a kereskedelmi kaszinót, hogy lépjenek egymással sürgősen érintkezésbe egy nagyobb szabású akció megindítása végett.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. október 31.

A háború.

Ki győzött a főütközetben? Szerbia hódító tervei.

Románia mint békeközvetítő.

Belgrádból jelentik, hogy Szerbia kormánya azt tervezi, hogy a nemzetgyűlést összehívhatja Úszkubbe és ott kimondja a szkupstina, hogy a Szerbia által elfoglalt területeket bekebelezi Szerbiába. Ezzel az országos határozattal fait-a compli elé akarják állítani a nagyhatalmakat.

A montenegróiakról hihetetlenül vad dolgokat beszélnek. Amikor elfoglalták Plevljét, a hódítók nem kíméltek senkit, hanem halomra öltek öregeket, asszonyokat, gyermekeket és hadifoglyokat.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a bolgárok a döntőütközetben véres vereséget szenvedtek. A bolgár sereg katonáit pánik fogta el és a határra menekültek.

Szófiából majdnem szóról-szóra ugyanazt jelentik, csak hogy a bolgár jelentés szerint a pánik a törököket fogta el és a bolgárok győztek az egész vonalon.

Oroszország és az osztrák-magyar monarchia megegyezett abban, hogy a hadakozó felek között Románia vigye a közvetítő szerepet.

Oroszország Törökországot elveszteknek véli.

A képviselőház ülése

előtt az ellenzék meggyőződve arról, hogy a Házat katonaság veszi körül, kísérletet sem tett a bejuthatásra. Az ülés Tisza István elnöklete alatt folyt le. A munkapárt elfogadta Kammerer Ernő indítványát, hogy egy 21 tagú bizottság küldessék ki. Elnök indítványára kimondja a képviselőházban a munkapárt, hogy a képviselőház további in-

tézkedésig nem tart ülést, mivel a delegáció 5-én megkezdte működését.

Vaszary Kolos

hercegprímás lemond. Utóda Csernoch János lesz, őt pedig a kalocsai érseki székből Glattfelder Gyula csanádi püspök követi.

NAPIHIREK.

Halottak napjára.

Borongó őszi estén megkondulnak a torony harangjai, kigyulnak a sirhantokon az apró lángocskák és a fejfák előtt imára kulcsolódnak a kezek, fohászra nyílnak az ajkák.

Halottak napja van ma. A megemlékezés, a kegyelet napja ez, amelyen felszakadnak az emberek kebléből a mélységes sóhajok megemlékeznek a multakról, az elköltözöttekről, akik itt hagyták az élőket, a küzdőket.

A halottak birodalmába vonultunk ma, a pietás napján, hogy lerójuk kegyeletünket elmult szeretteinkkel szemben.

A harangok kongva-bugva zúgnak, majd elcsendesülnek, a gyertyák elhamvadnak, ismét ráborul a temetőre az éj sötéte, a mélységes csend. Az élők bevonulnak az élő a lüktető városba, hogy folytassák az életért, a mindennapi betevő fatartó a tülekedést, a küzködést mindaddig amíg ki nem hull a kezűkből a kenyérkereső szerszám, amíg ki nem lobban az életük fátylójának a lángja és kiköltöznek ők is a halottak birodalmába, ahonnan nincsen többé visszatérés.

Ez a nap legyen nemcsak a megemlékezés, hanem a magabizalls napja is. Amikor küzködünk, amikor tülekedünk, gondolkunk arra, hogy az élet nem örökké tartó és megannyiunk útja odakint a legigazabb egyenlőség terén, a temetőben végződik.

Repülőnap. A mult vasárnapról elmaradt repülőnapról azt hirdették többfelé, hogy az eltolódás, elhalasztás, hanem egyszerű meghátrálás, Nos hát, azok, akik ezt gondolták tévedtek és nem jól ismerték a Bajai Sport-Egylet agilis és kötelességtudó, lelkiismeretes vezetőségét, amit ez az egylet eddig tervbe vett azt keresztül is vitte. A Bajai Sport-Egylet derék érdemes munkát végzett, amikor keresztüli vitte azt, hogy a jövő vasárnap, november hó 3-án Kvasz Andrásval, a legkitűnőbb magyar aviatikussal repülő napot rendez, Kvasz András vasárnap délután félhárom órakor fog felszállani és bemutatja a bajai publikumnak a felszállás művészetét. Elismeréssel adóznak a Sport-Egyletnek, hogy a repülő napot rendez, hogy ezáltal egy olyan élvezethez jutunk, aminőben nekünk bajaiaknak nem igen lehet részünk.

Amikor a borbély fogorvos. Egy szomszédos községből egy irtózatossan megkínzott

összemarcangolt ember jött tegnap a városba. Ez a szerencsétlen ember bement egy falubeli borbélyhoz, hogy kihuzassa a fogát. A borbély vállalkozott rá és a munkát alaposan elvégezte, a paciensek kirántotta az állkapcsát is. A szerencsétlen paciensek Baján gyógykezelés alá vették, a borbély ellen pedig megindították az eljárást.

Szerencsétlenül járt orvos. Megirtuk a multkor, hogy dr. Kovács Bálint bátaszéki orvos mily szerencsétlenül járt. Akkor téves tudósítás alapján azt irtuk, hogy dr. Kovács a kerékpárról zuhant le. Ez tévedés. Dr. Kovács kocsin igyekezett egy betegéhez. Utközben megvadultak a kocsni elé fogott lovak, vágatni kezdetek és az orvost kifordították a kocsiból. Kovács oly szerencsésül esett, hogy ballabát eltörte. Amikor a kocsni megfékezte a lovakat, Kovács nagynehezen feltápaszkodott, felült a kocsira. Néhány pillanat múlva ismét megvadultak a lovak és ismét kifordították a bentülőlt. A szerencsétlen orvos ezuttal mindkét karját törte. Így hozták be Bajára a Róna sanatóriumba, ahol most már minden veszélyen túl van.

A Leányegylet november hó 3-ára hirdette teaszurját a repülőnapra való tekintettel jövő hét vasárnapjára, november 10-ére halasztotta.

Dóri. A Bácskában mindenki tudja, hogy ki az a Dóri. Becsőz név, csak azoknak jut, kiket szeret a közvélemény, s kiket a népszerűség kísér az élet rögs útján. Ilyen ember a mi Dörünk is, aki egy idő óta még népszerűbb, hogy ugymondjuk, népszerűsége legmagasabb fokán áll. Miért, kérdezhetik egynéhányan a barlanglakók közül, mert Dóri egy idő óta népszerűsége konzerválására a Diadal pörkölt kávé izzsa, mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját éveik megtartja. Csak a két elefant védjegyre és a zárt csomagra kell ügyetni. A Diadal pörköltkávét minden jobb fűszerkereskedésben kapható, ahol nincs ott ezt tessék határozottan kérni, s semmiesetre sem szabad más, selejtesebb minőséget elfogadni.

A komlótermés Bácskában. Óriási árvisszaesés észlelhető a komló áraknál a tavalyival szemben. Míg tavaly 800—1000 koronát fizettek métermázsánként az idén 120—200 koronájával vesztegetik a komló termést. E télen és tavasszal aligha lesz oly óriási kereslet komló szálfákban és drótban, mint a mult sasionban. A komló aratás különben Bácskában teljesen befejezetett. Bármi nagyok és szépek voltak a kedvező termés iránt jogosan táplált remények s kilátások, az aratás előtti esőzések kedvezőtlenül hatottak a komló minőségre. Külföldi vevők körülbelül kilenc q. termés %, részét vásárolták össze.

Felelős szerkesztő és lapfajlagos:

Dr. VALENTIN EMIL.

Helyettes szerkesztő: FODOR KÁROLY.

Uj uri szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt uri közönséget értesíteni, hogy több évi külföldi tapasztalatom után

uri szabó-üzletemet

f. évi november hó 1-én megnyitóm a Drescher Gyula-féle házban, volt Szegedi Keresk. és Iparbank helyén. Raktáron tartok, csakis valódi angol szövet és bélés árukat. Ugy a pontos kiszolgálásért, valamint a legmodernebb szabásért keszeskedem.

Vagyok mély tisztelettel

Engart József uri szabó.

89899.1912. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A terézianumi alap bátaszéki uradalmanak Tolna vármegyében fekvő következő mezőgazdasági birtokai:

1. Bátaszék község határában fekvő **Leperd puszta** 732¹⁴⁹⁶/₁₆₃₀ hold.
2. Bátaszék és Bata határában fekvő **Furkó puszta** 1238¹⁹⁰⁸/₁₆₀₀ hold.
3. Alsónyék és Pilis község határában fekvő **Betekints puszta** 753¹⁰⁷¹/₁₀₀₀ hold.
4. Alsónyék határában fekvő **Nyéki puszta és Csikómajor** 1015¹⁷⁰⁰/₁₀₀₀ hold.
5. Decs, Alsónyék és Bata határában fekvő **Pörböl puszta** 615¹⁴⁹³/₁₀₀₀ hold.
6. Decs, Pilis, Várdomb határában fekvő **Ó- és Újberek** 1250¹⁹⁰⁸/₁₀₀₀ hold.
7. Decs, Pilis, Várdomb határában fekvő **Orbó** 1043¹⁹³¹/₁₀₀₀ hold.
8. Decs község határában fekvő **Sárbata puszta** 363⁹¹⁰/₁₀₀₀ hold.
9. Decs község határában fekvő **Cserencz** 1192¹¹⁹³/₁₀₀₀ hold.
10. Decs község határában fekvő **Bogra oldal** 1038¹⁷⁰⁰/₁₀₀₀ hold.

1913 évi október hó 1-től 1925. évi szeptember hó 30-áig, vagyis tizenkét évre terjedő időtartamra leendő haszonbérbeadása iránt, az alulírt miniszterium IX. ügyosztályában (Hold-utca 16. sz. III. em. 44. ajtó) 1912. évi december hó 16. napján déli 12 órakor zárt ajánlatu nyilvános versenytárgyalás fog tartani.

Az ajánlatok minden birtoktestre külön-külön teendők, de pályázni egy személynek több birtoktestre vagy valamennyire is lehet, valamint hogy pályázhatnak többen, tehát földbérő-szövetkezetek is egy-egy birtokra.

Az 1-1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlatok az alulírt miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legkésőbb 1912. évi december hó 16-án délelőtt 11 óráig benyújtandók. A borítékon jelzendő: «Ajánlat a birtoktest bérletére.» Az ajánlatban nem a holdankinti, hanem az egész birtokra beígért évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó

Az ajánlatok csak akkor tárgyalatnak, ha a kiszolgáltatót ajánlati minta perrendszertűleg, két tanu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül

Leperd puszta	után	3300 K
Furkó	»	5000 »
Betekints	»	3800 »
Nyéki puszta és Csikómajor	»	5000 »
Pörböl	»	3000 »
Ó- és Újberek	»	5300 »
Orbó	»	4500 »
Sárbata puszta	»	1450 »
Cserencz	»	6000 »
Bogra oldal	»	5200 »

kézpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban bármelyik állami (adóhivatali-), vagy a közalapítványi központi pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlat-hoz csatolandó. Elkésve érkezett, kelőleg ki nem állított vagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. A kik gyámság vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén olyanok, a kik a közalapokkal szemben tartozás-

ban vannak, vagy bármely címen perben állanak a versenytől kizártnak.

A részletes versenytárgyalási feltételek, nemkülönben az ajánlati minták a vallás- és közoktatási: i miniszterium IX. ügyosztályában a segédhivatali igazgatóságánál, Budapesten, valamint a bátaszéki uradalom felügyelőségénél Bátaszéken a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapesten, 1912. évi szeptember hóban.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENŐTT
KAPHATÓ.

Park-Szanatorium

Budapest, VI. Aréna-ut 84/b. Városliget.

A főváros legújabb szanatóriuma sebészeti, urológiai és nőgyógyászati osztályokkal

A legmodernebbül berendezett **sebészeti és nőgyógyászati osztály** 4 műteremmel.

Az urológiai osztály, vese, hólyag és prostata betegek részére diagnosztikus és gyógyító-felszereléssel.

Mérsékelt árak. Kívánatra prospektus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VIKTOR.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

! földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik. !

Hirdetmény.

A Baján, Rókus utcában fekvő, jelenleg Possert Mártonné által birt. üzlethelyiségben f. é. november 1-én szatcsüzetlet nyitunk s ezt a körülményt az üzletátruházásról szóló törvény értelmében közhírré tesszük.

Sámuel János és neje

SAVOY-SZALLODA

Budapest, VII., József-körut 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kitünő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termék. Bankettok. esküvők rendezése elfogadatik.

Esténként KURINA SIMI hírneves cigányprimás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ. Szíves pártfogást kér *Szabó Tivadár* tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deli» v. főpincére.

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására juttatni, hogy helyben Szarvas Gábor utca 3/a számú saját házamban egy modern

vendéglőt

rendeztem be és azt **1912. évi november hó 3-án megnyitom.**

A n. é. közönséget előre is biztosítom a legpontosabb kiszolgálásról, valamint arról, hogy nálam a legjobb és legtisztább borokat fogja kapni.

Tisztelettel

Szalay Lajos

vendéglős.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű *fa- és kárpitos-butorait* meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítések és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

a valódi

**KAUCSUK-CIPÓSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

A Petöfi Sándor-utca 11. számú

házam

négy szobás lakással, összes mellék-
lyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**

Dr. VALENTIN EMIL.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja
telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar
rendelni,

AKI gyümölcs-fit, rózsafát óhajt
ültetni —

Kérjen oktató díszárjegyzéket e címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő

Vállalat Marosvásárhely,
Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.

☛ Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ☛

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☛

☛ Tartós és nem ragad. ☛

☛ Mosható.